

YARATICI YAZMADA MÜZİĞİN ETKİSİ

*Fulya TOPÇUOĞLU ÜNAL**

*Ahmet SEVER***

ÖZET

Yazma çalışmaları içerisinde önemi her geçen gün artan bir uygulama olan yaratıcı yazma, öğrencinin basmakalıp ifadelerden, klişeleşmiş düşüncelerden sıyrılmasını, özgün bir içerik ve tarzda yazmasını sağlayan bir yazma yaklaşımıdır. Yaratıcı yazma ile öğrenciler yazma konusunda hem bilişsel hem de duyuşsal olarak gelişmektedir.

Her öğrencinin ilgi ve ihtiyaçları farklıdır. Bu nedenle her Türkçe dersi aynı yöntemle işlenmemelidir. Çünkü Türkçe gibi sözel derslerde, öğrenci pasif konumda tutulursa dersten kopmakta ve sınıf ortamının verimliliği düşmektedir. Bu da öğrenmeyi olumsuz etkilemektedir. Bu durumun önüne geçmek için dersler ilgi çekici materyal ve aktivitelerle zevkli hâle getirilmelidir. Gardner'ın "Çoklu Zekâ Kuramı" ve Dale'in "Yaşantı Konisi" gibi eğitim bilimlerindeki modern yaklaşımlar dersteki materyal zenginliğini artırmanın önemine işaret eder. Bu sayede öğrenciler daha aktif olacaklarından öğrenmenin kalitesi artacaktır.

Görsel materyaller ve işitsel materyaller öğrenmeye birden fazla duyu organının katılmasını sağlarlar. Ayrıca farklı zekâ alanlarına hitap ederek öğrenmenin kalıcılığını artırır. Bu materyallerden biri de müziktir. Müzik, hem öğrencinin öğrenmede işe koştuğu duyu organlarını artırmakta hem de müzikal zekâ alanına hitap etmektedir.

Çalışmada, müzik ile yaratıcı yazma arasındaki ilişki irdelenmeye çalışılmıştır. Bunun için öğrencilerin yazılı anlatım başarıları incelenmiştir. Metin tamamlama yöntemiyle yapılan çalışmada değişik müzik türleri kullanılmıştır. Bu müzikleri dinleyen öğrencilerin tamamladıkları metinlerdeki yaratıcılıkları ve bu yaratıcılıkların müzikle ilişkileri incelenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yazma becerisi, yaratıcı yazma, metin tamamlama, müzik, müzik türü.

THE EFFECT OF MUSIC IN CREATIVE WRITING

ABSTRACT

Creative writing, which gains importance day by day in writing practices, is a writing approach that provides students avoid conventional expression, routine ideas and helps them write in an

* Yrd. Doç. Dr., Dumlupınar Üniversitesi, Eğt. Fak. Türkçe Eğt. Böl. El-mek: fulyatopcuoglu@hotmail.com

** Dumlupınar Üniversitesi Sos. Bil. Ens. Yüksek Lisans Öğrencisi. El-mek: ahmetsever43@hotmail.com

original content and style. By means of creative writing, students improve their writing both cognitively and affectively.

Due to the fact that each learner has his/her own different needs and interests, not every Turkish lesson must be taught similarly. Since, if students are kept in passive position in verbal lessons like Turkish, they feel distracted and the efficiency of the classroom atmosphere falls. This effects learning negatively. To prevent this situation, lessons must be made pleasurable with interesting materials and activities. Modern approaches in educational sciences like Gardner's "Multiple Intelligence Theory" and Dale's "Cone of Experience" points out the importance of enhancing the supporting material resources in lessons. Therefore, the quality of learning will rise because students become more active.

Visual and audial materials enable more than one sense organs to take part in learning. Besides, they raise the permanence of learning by addressing to different intelligences. One of these intelligences is music. Music both increases the sense organs that students use learning and appeals to musical intelligence.

In this study, the relationship between music and creative writing has been tried to be probed. For this, the success of students' written expressions has been analysed. Different types of music have been used in the study that was carried out with text-completion technique, and the creativity of the texts and its relation with music which were completed by the students listening to those types of music, has been examined.

Key Words: Writing ability, creative writing, text completion, music, music type.

Giriş

Dil, bireyin duygularını, düşüncelerini, isteklerini diğer bireylere aktarmak için kullandığı en önemli iletişim aracıdır. Ayrıca dil milletlerin varlığını sürdürmesinde en önemli unsurlardandır. Bu yüzden ülkeler ana dillerinin doğru ve etkili biçimde öğretilmesine büyük önem verirler. "Ana dili öğretimi, bütün ulusların asla vazgeçemeyeceği en temel eğitim ve öğretim etkinliklerinden birisidir. Bir eğitim sisteminden bütün dersleri ve etkinlikleri kaldırabilir ya da değiştirebilirsiniz. Ama ana dili ile ilgili ders ve etkinlikleri kaldıramazsınız. Öyle ise, ana dili öğretiminin her ulusun titizlikle uğraştığı eğitim-öğretim etkinliklerinin başında gelmesi son derece normal ve gereklidir" (Yapıcı, 2004: 35).

Ana dili öğretiminin iki temel ögesi anlama ve anlatmadır. Anlama, dinleme ve okuma becerilerini; anlatma ise, konuşma ve yazma becerilerini kapsar. Bu becerilerin geliştirilmesi çok önemlidir. Bu becerileri gelişmeyen çocuklar hem diğer derslerde hem de toplumda beklenen başarıyı gösteremezler.

Kişi kendini sözle ya da yazıyla ifade edebilir. Sözlü ifadelerinde konuşma becerisinden yararlanan birey, yazılı olarak kendini ifade edip iletişim kurarken yazma becerisinden faydalanır. "Bireyin kendini doğru ifade edebilmesinde ve iletişim kurabilmesinde en etkili araç yazmadır. Bir anlatım eylemi olan yazmada kişileri, okunan ürünler, çevre, yetenek ve zekâ, hayal gücü ve mantık kurgusu gibi unsurlar etkilemektedir. Bu unsurlar kişilerin yazılarını oluşturmada önemli rol oynarlar" (Topçuoğlu, 2011: 29). Yazılı anlatım süreci, kişinin karakter yapısı ve duygu dünyasıyla doğrudan ilişkili olan, ön bilgilerin ve yaşantıların harekete geçirilmesiyle şekillenen bir süreçtir.

Turkish Studies

Bu süreç sonucunda ortaya çıkan ürünün kalitesi bireyin yazılı anlatım yeteneği kadar, bu beceriye yönelik çalışmaların sayısı ile de ilgilidir. Yazmanın yazdıkça gelişen bir beceri olduğu unutulmamalıdır. “Sadece dil becerisinin gelişimi yazma eğitiminde yeterli görülmemektedir. Özellikle okulda yazma ortamının oluşturulması ve öğretmenlerin bu alanda kullanacağı materyaller de öğrencilerin yazma becerilerini destekleyici nitelikte olmalıdır” (Arıcı ve Ungan, 2012: 2). “Yazma becerisinin bilgi, birikim ve dili etkili kullanmayı gerektirdiği göz önüne alınarak bu sürecin dinleme/izleme, konuşma, okuma ve dil bilgisi etkinlikleriyle desteklenmesi gerekmektedir. Hikâye, roman, şiir gibi türlerde ürün vermek, bireysel yetenek ve yaratıcılık gerektirse de öğrencilerin duygu, düşünce hayal ve izlenimlerini doğru, açık, anlaşılır ve yazma kurallarına uygun şekilde anlatmaları yazma tekniğine uygun bilgi ve beceriler kazandırılarak sağlanabilir” (MEB, 2006: 7).

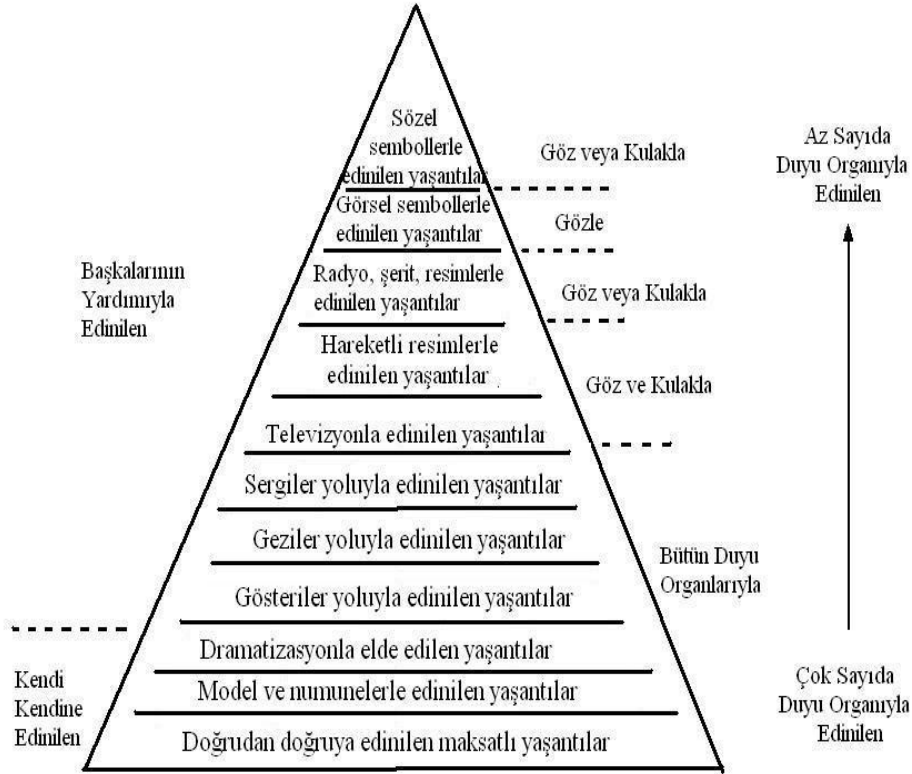
Yazmada öğrenciyi özgün ve yaratıcı kılmak önemlidir. Bunun için yapılacak çalışmalardan biri de yaratıcı yazmadır. Yaratıcılığın birçok tanımı vardır ve bir tek cümleyle tarif etmek zordur. Gow’a (2000) göre yaratıcılık, derin, kuvvetli, yoğun gözlemlerin ve özgür düşüncelerin biricik toplamıdır (Aktaran: Üstündağ, 2005: 3). Yaratıcılık var olan kalıpları yıkmaya, alışlagelmşin dışına çıkma, bilinmeyenlere doğru bir adım atma, dayatılan düşünce kalıplarını kırma ve yeni bir düşünce çizgisi ortaya koyma, bir problem için değişik çözümler getirme, başkalarının izlediği yoldan çıkma, başka şeylere yol açan yeni bir şey bulma, yeni bir ilişki kurma, yeni bir düşünce ortaya koyma ve insanlığa faydalı yeni bir aracı veya bir formülü bulma becerisidir.

Yaratıcı yazma ise; yaratıcı düşünmenin çeşitli metin çalışmaları ve uygulamalarla yazıda kullanılmasıdır. Yani dış dünyadan elde edilen bütün izlenimlerin değişik bir biçimde, diğer kişilerden farklı olarak ortaya konmasına dayanır. “Yaratıcı yazma, düşüncelerdeki doğruluk ya da standartlaştırmadan daha çok, özgünlük ve hayal gücü tarafından karakterize edilmiştir. Ayrıca, bilgi iletmeden çok, dili kullanabilme yeteneğine sahip olmaya yardım etmenin bir yolu olarak da vardır. Yaratıcı yazma, kişisel bir ifade olduğu için standart bir biçimi izlemez” (Brookes ve Marshall, 2004; aktaran: Akkaya, 2011: 312-313). “Öğrencilerimize Türkçe ile yeterli düzeyde bir yazma becerisi kazandırmak, onlara sadece öğretici yazılar yazdırmakla mümkün olmaz. Önemli olan, onların dış dünyayı algılamaları ve anlatmalarında kendi görüş, düşünce ve hayal güçlerini kullanmalarını sağlamaktır. Böylece, dış dünyadan beş duyu organıyla alınan izlenimler zihinde canlanır ve yazıya dökülür. Yazılı anlatımda özgünlüğe ulaşmak, beş duyuyu en iyi şekilde kullanarak dış dünyayı algılamaya; ayrıntıların farkında olmaya; duyar aracılığıyla seçilen ayrıntıları zihinde yeniden canlandırmaya bağlıdır. Eğer kişi yazılı anlatımına kendi görüş, düşünce ve hayal gücünü de katarsa, anlatımda özgünlüğe ulaşabilir” (Aşlıoğlu, 1993: 146).

Yaratıcı yazma için yazılacak konunun da önemi vardır. Konu, yazıyı yazacak kişiyi yaratıcılığa da teşvik edebilir, sıradanlaştırabilir de. “Yazma konuları ve etkinliklerinin; öğrencilerin ilgi, istek ve beklentileri doğrultusunda; gazetelerdeki ve dergilerdeki haber ve fotoğraflardan; tarihi olaylardan ya da kişilerden; gerçek yaşam durumlarını içeren televizyon programlarından; resim, müzik, sinema, karikatür vb. sanatlardan yararlanılarak belirlenmesine dikkat edilmelidir” (Maltepe, 2006: 64).

Yaratıcı yazma çeşitli yöntem ve tekniklerle geliştirilebilir. Öğrencilerde var olan yaratıcı yazma yeteneklerini geliştirmek için sınıfta herhangi bir öyküden, masaldan, şiirden, romandan kısa bir bölüm okumak ve öğrencilerden hayal güçlerini kullanarak okunan bu parçayı yazılı olarak tamamlamalarını istemek de faydalı olabilir. Tamamlanması istenen öykü, masal, şiir ya da roman, daha önceden kaleme alınmış bir metin olabileceği gibi; ders esnasında öğretmen tarafından doğaçlama olarak da uydurulabilir.

Edgar Dale'in geliştirmiş olduğu ünlü yaşantı konisine göre, öğrenme sürecine katılan duyu organı sayısı arttıkça öğretimin etkililiği de artmaktadır.

Şekil 1: Dale'in Yaşantı Konisi

Dale'in yaşantı konisi ve ilkesinden hareketle yazılı metinlere müzik parçalarının da katılmasının öğrenmenin kalıcılığını ve etkililiğini artırdığını söylemek mümkündür. Çünkü öğrenmede işe koşulan duyu organlarının sayısı ile öğrenme düzeyi arasında doğru orantı vardır. Türkçe dersi gibi sözel bir dersin kazanımlarının hatırlanması zaman zaman öğrencileri zorlamaktadır. Bu sıkıntıyı hafifletmek ve öğrenme ürünlerinin uzun süreli bellekte kalıcılığını artırmak için gözün yanında kulak da öğrenme sürecine dâhil edilmelidir. Böylece hem sözel derslerin dezavantajları en az düzeye indirilir hem de öğrencilerin derse olan tutumları olumlu yönde etkilenebilir.

1983 yılında ortaya konan Gardner'ın "Çoklu Zekâ Kuramı" zekâyı yeni ve çağdaş bir bakış açısı getirmiştir. Zekâyı; sözel/dilsel, mantıksal/matematikselsel, görsel/uzamsal, müziksel/ritmik, bedensel/kinestetik, içsel/özedönük, kişilerarası/sosyal zekâ ve doğa zekâsı olarak sekiz alt boyutta inceleyen bu kurama göre her birey bu farklı zekâ boyutlarını az çok taşıyarak dünyaya gelir. Bu boyutlar uygun çevresel şartlar ve uyarıcılarla belirli bir seviyeye kadar da geliştirilebilmektedir. Bu alt boyutlar birbirleriyle de ilişkilidir. Örneğin; sözel zekâsı düşük olan birey, insanlarla çok sağlıklı bir iletişim kuramayacağından sosyal zekâ da çok fazla gelişme imkânı bulamayacaktır. Bu kuramda önemli olan güçlü zekâ alanlarının geliştirilmesi değil, farklı olan birden çok zekâ alanının geliştirilmesidir. "Çoklu zekâ kuramı, geleneksel eğitim sistemindeki

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 7/4, Fall, 2012

sözel ağırlıklı ders işleme yöntemi ile dersi sürdürüp sadece sözel-dilsel zekâ alanına hitap eden öğretmen anlayışına karşı gelip birden çok yöntem ile birden çok zekâ alanına hitap etmektedir. Başka bir ifade ile çoklu zekâ kuramı, uygulama esnasında tek tip standart öğretim yöntemi yerine farklı öğretim yöntemlerinin bir arada uygulanması gerektiğini savunur” (Burma, 2003: 28; aktaran: Arslan, 2009: 278).

Yukarıdaki anlatılanlara dayanarak Türkçe dersinin işlenmesinde hem birden fazla duyu organını, hem de birden fazla zekâ alanını işe koşmak önemlidir. Bu açıdan, görsel etkinliklerle işlenen Türkçe dersine müzik gibi işitsel bir ögenin de katılması, sözel zekânın baskın olarak kullanıldığı etkinliklere müzikal zekânın da dâhil edilmesi yerinde olacaktır. “Türkçe öğretiminde, tek kaynaklı uygulamalar yerine, çok uyaranlı eğitim ortamları yaratılmalıdır. Çocuk ve gençlik edebiyatının özgün ürünleri, çocuklar için hazırlanmış gazete ve dergiler, sanatçılar tarafından yapılmış resimler, karikatürler, klasik müzik CD ya da kasetleri, televizyon, bilgisayar, radyo vb. görsel işitsel araçlar anlama ve anlatma becerilerinin geliştirilmesi sürecinde kullanılarak öğretim etkili ve ilginç kılınmalıdır (Sever, 2006: 10-11).

İnsanlar çeşitli sebeplerle müzik dinlerler. Mutluyken, mutsuzken, düşünürken, iş yaparken vb. çeşitli durumlarda kişide müzik dinleme ihtiyacı doğar. Müzik sadece vakit geçirme aracı değil aynı zamanda beyni geliştiren sağlıklı bir ruh gıdasıdır. “Müziğin beyin gelişimine olan katkısı, beyni uyarma, sözcüklerin taşıyıcısı olma ve beyni ateşleme şeklinde olmaktadır. Nöronlar sürekli ateşlenmektedir. Yani müzik, beyin sinirlerinin ateşlenmesine yardımcı olmaktadır. Müziğin yarattığı uyarıcı etki, dikkat ile ilgili nörotransmitterlerin artması ya da azalması anlamına gelmektedir” (Madi, 2006; aktaran: Çelikkol, 2007: 52). *Principal* dergisinde yayımlanan, 8. ve 9. sınıflar üzerinde yapılan bir araştırmaya göre (Giles, 1991), arka planda bir fon müziği çalındığında öğrencilerin okuduğunu anlama becerisinin arttığı görülmüştür” (Aktaran: Çuhadar, 2006: 494). “Müzik ve zekâ ilişkisi alanında yapılan araştırmalar, bebeklere ana rahminde ve erken yaşlarda klasik müzik dinletmenin, beyinde sakinlik hissi yayan Alfa dalgalarını harekete geçirdiğini ortaya koymuştur. Bu araştırmalarla müziğin düşünce ve bilgi akışını sağlayan sinir dokularını kurmaya yaradığı sonucuna ulaşılmıştır” (Çelikkol, 2007: 40-41).

Yaratıcı yazma çalışmalarında müzik önemli bir araçtır. Hem öğrencileri derse güdülemek hem de beyni daha aktif hale getirmek açısından kullanılması gereklidir. Bu konuda unutulmaması gereken önemli bir nokta ise kullanılacak müziğin türüdür. Erdal (2009: 188)’ın araştırmasının sonuçları, müzik tercihi kişilik özellikleri ve müzik türü ilişkisi arasında bağlantılar olabileceği varsayımını doğrular niteliktedir. “Rentfrow ve Gosling’in (2003), müzik tercihleri ile kişilik özellikleri arasındaki bağlantıyı araştırdıkları çalışmalarında, sert ve isyankâr müzikler (rock, alternatif, heavy metal vb.) dinleyen bireylerin risk almaktan hoşlanan, fiziksel olarak etkin ve farklı şeylere meraklı kişiler oldukları; hareketli ya da geleneksel müzikler (film müzikleri, pop vb.) dinleyen bireylerin neşeli, sosyal, güvenilir, başkalarına yardım etmekten hoşlanan ve kendilerini fiziksel olarak cazip bulan kişiler oldukları görülmüştür. Enerjik ve ritmik müzikler (rap/hip hop, dans/elektronik, soul/funk) dinleyenlerin konuşkan, enerjik, bağışlayıcı bireyler oldukları ve kendilerini çekici buldukları görülmüştür. Komplike ve yansıtıcı müzikler (blues, caz, klasik, folk) dinleyen bireylerin yeni deneyimlere açık, kendini zeki bulan, sözel becerileri kuvvetli ancak atletik becerilerle negatif ilintili bireyler oldukları saptanmıştır” (aktaran: Erdem, 2011: 20).

Bu araştırmanın amacı, dinlenen müzik türünün yaratıcı yazma becerisi üzerinde bir etkisinin olup olmadığını, etkisi varsa bu etkinin dışı vurumunun nasıl olduğunu araştırmaktır.

Yöntem

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu, 2011-2012 eğitim öğretim yılında Bursa'nın Yıldırım ilçesindeki bir ilköğretim okulunda öğrenim gören altmış 6. sınıf öğrencisinden oluşmaktadır. Ancak puanlamaya ve araştırmada kullanmaya uygun olmayan yazılı çalışmalar çıkartılmış ve bu sayı elli olarak belirlenmiştir.

Veri Toplama Araçları

Yaratıcı Yazma Değerlendirme Ölçeği

Çalışmada yazma becerisindeki başarı metin tamamlama şeklindeki serbest çalışma yöntemiyle ölçülmeye çalışılmıştır. Bunun için taranan metinler içerisinde en iyi on metin belirlenmiş ve bu on metin de uzman görüşüne sunulmuş en uygun altı metin seçilmiştir. Bu metinler sırasıyla; yalnızlık, aşk, yoksulluk, geçim sıkıntısı, gurbet ve insan ilişkilerini konu alan metinlerdir. Öğrencilerin yazdıklarını değerlendirmek için Yaratıcı Yazma Değerlendirme Ölçeği kullanılmış ve her bir metin kendi içinde değerlendirilmiştir. Bu ölçek, yaratıcı yazma ilkeleri, yaratıcı yazmadaki başarı ölçütleri ve yazılı anlatım değerlendirme formları dikkate alınarak hazırlanmıştır. Ölçeğin ilk hali uzman görüşüne sunulmuş, uzmanlarca tespit edilen eksiklikler giderilerek uygulama için hazır hâle getirilmiştir. Uygulama sonuçlarının analizinde kolaylık sağlanması ve yorumlanmasında anlaşılabilirliği artırmak için formda en yüksek puan on olarak belirlenmiştir. Böylece büyük rakamsal veriler yerine daha küçük veriler kullanılmış ve oluşabilecek tesadüfi hatalar en aza indirilmeye çalışılmıştır.

Çalışmalarda kullanılacak müzikler seçilirken uzman görüşüne başvurulmuştur. Yaygın olarak dinlenen müzik türlerinden, Türk halk müziği, Türk sanat müziği, arabesk müzik, klasik müzik, pop müzik ve rap müzik kullanılmıştır. Bu türlerin içinden yapılan seçimlerde parçaya ait videonun internette izlenme sayısı, albüm satış rakamları, aldığı ödüller gibi ölçütler de belirleyici olmuştur.

Araştırmanın uygulaması, müziksiz yazımda iki ve müzikli yazımda iki olmak üzere toplam dört ders saatinde gerçekleştirilmiştir. Önce müziksiz ortamdaki yazma çalışması yaptırılmış daha sonra müzikli çalışma yaptırılmıştır. İki çalışma arasında bir haftalık bekleme süresi uygun görülmüştür. Öğrencilerin yazma sürecinden kopmamaları için iki ders saati arka arkaya işlenmiştir. Çalışmalar sırasında sınıf ortamı yaratıcılığı engelleyen faktörlerden arındırılmaya çalışılmış, öğrencilerin hayal dünyalarını özgürce kullanabilecekleri bir sınıf atmosferi oluşturulmaya gayret edilmiştir. Uygulama için verilen sürede bir ders saati metinlere dengeli olarak dağıtılmaya çalışılmış, müzik eşliğindeki uygulamada da buna riayet edilmiştir. Sürenin verimli değerlendirilmesinde, öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel farklılıklarından kaynaklı bazı olumsuzluklar yaşanmıştır. Ancak grup genelinde belirgin bir sorun yaşanmamıştır.

Verilerin Analizi

Grubun müzikli ve müziksiz çalışmaları Yaratıcı Yazma Değerlendirme Ölçeği ile belirlenmiş, her iki çalışmanın sonuçları da SPSS programıyla analiz edilmiştir. Her iki yazma çalışmasının birbiriyle olan farkının anlamlılığının yanı sıra öğrencilerin cinsiyetlerinin yaratıcı yazmaya olan etkisi, müzik türünün metnin hâkim temasına olan etkisi gibi değişkenler de analiz edilmiş ve tabloleştirilmiştir.

Bulgular ve Yorum

Yapılan çalışmada elde edilen veriler SPSS programı ile değerlendirilmiş ve bulgular aşağıdaki şekilde tabloleştirilmiştir.

Turkish Studies

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
TOP.MET	50	2,00	41,00	19,8200	8,60633
TOP.MÜME	50	6,00	43,00	22,2400	8,31168
Valid N (listwise)	50				

Tablo 1: Öğrencilerin müzikli ve müziksiz ortamda yazdıkları metinlerden aldıkları toplam puan ortalamaları

Bu tabloya göre müzikli ve müziksiz ortamda yazılan yaratıcı metinlerin başarı puanı ortalamaları birbirinden farklıdır. Öğrenciler metinleri oluştururken müzikten olumlu etkilenmişlerdir. Müziksiz ortamdaki çalışmalardan elde ettikleri toplam puan ortalaması $X=19,82$ iken; müzikli ortamdaki çalışmaların toplam puan ortalaması $X=22,24$ 'tür. "James Hanshumacher (1980), 5'i yayınlanmış toplam 36 doktora tezini inceledikten sonra, sanat eğitiminin dil eğitimi kolaylaştırdığı, yaratıcılığı geliştirdiği, okumaya hazırlığı güçlendirdiği, sosyal gelişime ve genel entelektüel başarıya yardımcı olduğu, öğrenmeye ve okula karşı olumlu tutumların oluşmasına katkı yaptığı sonucuna varmıştır. Her şeyden öte müzik, sözel düşüncelerini ifade edemeyen çocukların becerilerini geliştiren bir dildir" (Jensen, 2006: 36-37; aktaran: Çuhadar, 2006: 494).

Independent Samples Test

	Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means							
	F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference		
								Lower	Upper	
TOP.MET	3,256	,077	-3,293	48	,002	-7,3382	2,22847	-11,81881	-2,85752	
			-3,213	39,761	,003	-7,3382	2,28362	-11,95440	-2,72193	

Group Statistics

	CINSİYET	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
TOP.MET	erkek	27	16,4444	6,65833	1,28140
	kız	23	23,7826	9,06520	1,89023

Tablo 2 ve Tablo 3: Müziksiz çalışmadaki yazma başarısını cinsiyete göre değerlendirme

Independent Samples Test

	Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means							
	F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference		
								Lower	Upper	
TOP.MÜME	,628	,432	-3,178	48	,003	-6,8824	2,16596	-11,23740	-2,52750	
			-3,127	42,586	,003	-6,8824	2,20097	-11,32237	-2,44252	

Group Statistics

	CINSİYET	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
TOP.MÜME	erkek	27	19,0741	6,89998	1,32790
	kız	23	25,9565	8,41794	1,75526

Tablo 4 ve Tablo 5: Müzikli çalışmadaki yazma başarısını cinsiyete göre değerlendirme

Turkish Studies

Öğrencilerin müzikli ya da müziksiz olarak yaptıkları yaratıcı yazma sonuçları cinsiyete göre karşılaştırılmıştır. Müziksiz çalışmadaki yaratıcı yazma başarısı cinsiyete göre farklılık göstermektedir, $t(48)=3,256$, $p<.05$. Müzikli çalışmadaki yazma başarısı da cinsiyete göre farklılık göstermektedir, $t(48)=0,628$, $p<.05$. Müziksiz ortamda, erkeklerin toplam puanı ($X=16,44$), kızların toplam puanından ($X=23,78$) düşüktür. Müzikli ortamdaki çalışmada da erkeklerin toplam puanı ($X=19,07$), kızların toplam puanından ($X=25,95$) düşüktür. Dolayısıyla yapmış olduğumuz yaratıcı yazma çalışmasında, cinsiyet ile yazma başarısında ilişki vardır diyebiliriz.

Bu yaş grubu, 6. sınıf öğrencilerinin ergenliğe giriş dönemleridir. Kızlar ergenliğe erkeklere göre daha erken girerler. Bu dönemde kızlar hem bilişsel hem de devinışsel olarak erkeklerden ileridedirler. “Ergenliğe ulaşmayla birlikte gencin dilinde ve dil kullanımında önemli gelişmeler olur. Gençlerin kelimeleri anlama ve soyut anlamlarını kavramalarında becerileri artmıştır” (Aydın, 2005: 181). Kızların ergenlikle birlikte artan dili kullanma becerileri yaratıcı yazma çalışmalarındaki başarılarında da kendini göstermiştir.

Metin Nu:	Dinletilen Müzik Türü	Metnin Sonundaki Temel Tema		Değişim Miktarı
		Müziksiz	Müzikli	
Metin 1	Pop Müzik	Mutluluk %44	Mutluluk %34	- % 10
Metin 2	Türk Halk Müziği	Mutluluk %50	Mutluluk %54	+ % 4
Metin 3	Arabesk Müzik	Mutluluk %62	Mutluluk %60	- % 2
Metin 4	Klasik Müzik	Mutluluk %46	Mutluluk %62	+ %18
Metin 5	Rap Müzik	Mutluluk %26	Mutluluk %22	- % 4
Metin 6	Türk Sanat Müziği	Mutluluk %22	Mutluluk %20	- % 2

Tablo 6: Müzik türünün öykünün sonundaki temaya etkisi

Yapılan analizlerde öğrencilerin genel olarak kavuşma, ayrılık, ölüm, mutluluk, acı ve pişmanlık gibi duyguların üzerinde durdukları ve öykülerin sonuçlarında 254 metinde mutluluk temasının öne çıktığı görülmektedir. Mutluluğu 95 metinle acı teması takip etmektedir. Bunları, 47 metinle kavuşma, 36 metinle ölüm, 27 metinle ayrılık temaları takip etmektedir. En az yer verilen tema ise on sekiz metinle pişmanlık temasıdır. Öğrenciler metinlerin büyük çoğunluğu, “mutlu son” ile bitirmişlerdir. Bu sonuçta belki de en büyük pay, çocuk kitaplarından çizgi filmlere kadar, ilk çocukluk ve ergenlik dönemi arasında bireyin duygu dünyasını besleyen kaynakların büyük çoğunluğunda mutlu sona yer verilmesindedir.

Metin Nu:	Dinletilen Müzik Türü	Metnin Sonundaki Temel Tema		Değişim Miktarı
		Müziksiz	Müzikli	
Metin 1	Pop Müzik	Mutluluk %44	Mutluluk %34	- % 10
Metin 2	Türk Halk Müziği	Mutluluk %50	Mutluluk %54	+ % 4
Metin 3	Arabesk Müzik	Mutluluk %62	Mutluluk %60	- % 2
Metin 4	Klasik Müzik	Mutluluk %46	Mutluluk %62	+ %18
Metin 5	Rap Müzik	Mutluluk %26	Mutluluk %22	- % 4
Metin 6	Türk Sanat Müziği	Mutluluk %22	Mutluluk %20	- % 2

Tablo 7: Müziksiz ve müzikli çalışma arasında en çok artış gösteren tema ve oranı

Turkish Studies

Çalışmada elde edilen veriler sistematik bir biçimde incelenmek istenirse yukarıdaki gibi tablolastırılabilir. Bu tabloya göre:

Birinci metinde en çok artış gösteren temanın kavuşma teması olduğu göz önüne alındığında, yazma çalışması sırasında öğrencilere dinletilen pop müziğin öğrenci psikolojisini olumlu etkilediği ve metinleri mutlu son diyebileceğimiz kavuşma temasıyla tamamladıkları görülmektedir. “Popüler müzik; başta ritmik yapısı ve akılda kalıcı kolay ezgilerinin yanı sıra, farklı akustik ve elektronik enstrümanların kullanımı ile daha çok gençliği peşinden sürükleyen, genellikle dans etmek veya eğlenmek amacı ile icra edilen müzik türüdür” (Çiftçi, 2010: 152). Bu tanımdan da yola çıkarak, eğlenmek ve dans etmek amacıyla icra edilen bir müzikte kavuşma gibi olumlu duygular içeren bir temanın en çok artış gösteren tema olması akla yatkın bir neticedir.

İkinci metin bir efsaneden alınan kısa bir pasajın tamamlandığı bir çalışmadır. Halk edebiyatının önemli ürünlerinden olan efsanenin tamamlanmasında da halk müziği kullanılmıştır. Öğrencilerden, mutluluk temasını işleyenlerin sayısının müziksiz çalışmaya göre %10 artarak en çok artış gösteren tema olduğu belirlenmiştir. Bu sonuca göre halk müziğinin, öğrencilerin olumlu duygular geliştirmesinde yardımcı olduğu sonucuna varılabilir. Efsane konusu içerisindeki aşk ve kahramanlık temaları, bu yaş grubu öğrencileri için ilgi çekicidir. Konuya duydukları yakınlık, halk müziğindeki sevgi ve özlem temasıyla birleştiğinde öğrencileri mutluluk temasına götürmesi şartıdır.

Üçüncü metin, bir hikâyeden alınan kısa bir bölümdür. Arabesk müzik eşliğinde yapılan çalışmada öğrencilerce işlenen temalar içerisinde en çok ölüm temasının artış göstermiş olması düşündürücüdür. %10'luk artış miktarı elli öğrenci içerisinde beş öğrenciye karşılık gelse de, müziksiz çalışmada hiçbir öğrenci bu temada yazı yazmazken müzikli çalışmada yazılmaya başlanması üzerinde düşünülmesi gereken bir sonuçtur. Arabesk müziğin insan psikolojisi üzerinde olumsuz bir etkisinin bulunduğu yönelik öteden beri var olan iddialar göz önüne alındığında bu sonuç daha da önemli bir hâl almaktadır. İlköğretim dönemindeki öğrenciler içinde buldukları gelişim dönemi itibariyle kişiliklerini ve karakterlerini oluşturma dönemindedirler. Bu dönemde çevrelerindeki insanlardan ya da ünlü simalardan etkilenmekte ve onlara benzemeye çalışmaktadırlar. “Müziğin etkileme gücü, şiddet içerikli sözlerle birleştiğinde özellikle ilköğretim çocukları için tehlikeli boyutlara ulaşabilmektedir. Bu anlamda öğrencilerin dinledikleri müzik türlerinin ve şarkıcıların tespit edilerek, bu şarkılardaki şiddet öğelerinin saptanması büyük önem taşımaktadır” (Taşal ve Vural, 2011: 254).

Dördüncü metin bir masaldan alınmıştır. Klasik müzik eşliğinde yapılan çalışmada, müziksiz çalışmaya göre en çok mutluluk temasında artış olduğu gözlenmiştir. Üstelik tüm metinler içerisinde en çok mutluluk temasının işlendiği çalışma klasik müzik eşliğinde yapılan, bu çalışmadır. Masal şüphesiz ki çocuk için çok önemlidir. “Çocukluk çağının uzun ve bitmeyen hikâyesi masaldır. Masal, çocuğun yaşadığı karmaşayı çözen, tılsımlı bir anahtardır. Çocuk masalda kendini bulur. Masalla kolayca özdeşleşir. Masalı yaşar (Şirin, 1994; aktaran: Arıcı, 2009: 2). Bebeklik çağından itibaren tanıdığı bu türe karşı öğrencilerin olumlu duygular beslemesi normaldir. Ancak burada klasik müziğin etkisi de yadsınmamalıdır. Bu metni tamamlarken farklı temayı işlemiş olan sekiz öğrenciyi daha mutluluk temasına yönlendirmesi açısından klasik müzik türü çalışmada önemli bir etkidir. Klasik müziğin bireyin zekâsında ve bilişsel gelişiminde anne karnından itibaren olumlu bir etkisinin olduğu birçok bilim insanı tarafından kanıtlanmıştır. Bu çalışmada söz konusu müzik türünün duyuşsal açıdan da bireyleri etkilediği anlaşılmaktadır.

Beşinci metin yine bir hikâyedir. Bu metnin müzikli çalışmasında rap müzik türü kullanılmıştır. Öğrencilerin acı ve mutsuzluk temasını müziksiz çalışmaya göre %6 oranında daha fazla kullandıkları tespit edilmiştir. “Schwartz ve Foutz (1998) farklı müzik tercihleri ve farklı ergen kişilikleri üzerine yaptıkları çalışmada hard rock, klasik rock, heavy metal ve rap gibi sert

Turkish Studies

tarz müziklerin, hiperseksüellik, kadınlara daha az saygı gösterme, daha çok suç davranışı sergileme ve antisosyal davranışlar gibi davranış şekilleriyle ilintili olduğunu göstermişlerdir” (aktaran Erdem, 2011: 20). Bu bilgiler de rap müzikle olumsuz davranışlar arasında bir ilişkinin olduğunu göstermektedir. Bu bakımdan %8’lik bu değişim küçük bir oran değil aksine, başka çalışmalarla da irdelenmesi gereken önemli bir sonuçtur.

Altıncı ve son metin de bir hikâyeden alınmış kısa bir pasajdır. Türk sanat müziği dinletilerek yapılan müzikli çalışmada, müziksiz çalışmaya göre en çok değişim gösteren tema ayrılık temasıdır. Diğer temalarda önemli bir değişiklik görülmemektedir. Diğer metinlerle birlikte değerlendirdiğimizde tema değişimine en az etki eden müzik türünün Türk sanat müziği olduğu görülmektedir. Taşal ve Vural’ın (2011), bin ilköğretim öğrencisi üzerinde yaptıkları araştırmada öğrenciler arasında en az dinlenen müzik türünün %2.1 ile Türk sanat müziği olduğu gözlemlenmiştir. Bu sonuç üzerinde, öğrencilerin sanat müziği ile ilgili yaşantılarının azlığının etkili olması muhtemeldir.

Sonuç ve Tartışma

Yazma çalışmalarında müzik kullanımı yeni bir eylem değildir. Ancak son zamanlarda önemi giderek artan bir etkinliktir. Yapılan çalışmalarda müzik kullanımının dersin daha ilk dakikalarında sınıfta derse karşı olumlu bir atmosfer oluşturduğunu gözlemlenmiştir.

Analiz sonuçlarında yaratıcı yazma başarısı ile müzik arasında bir bağlantı olduğu görülmüştür. Ancak şu nokta unutulmamalıdır ki yazma başarısına etki eden birçok değişken vardır. Öğrencilerin derse hazır bulunuşluğu, ön öğrenmeleri, konuya karşı ilgileri gibi pek çok değişken ilk akla gelenlerdir. Müzik ile yaratıcı yazma başarısı arasında bir ilişki olsa da; müziğin, yaratıcı yazmanın diğer boyutlarında da yadsınamaz bir etkisi vardır. Ayrıca öğrencilerin yaşı ve okulun bulunduğu sosyo-ekonomik düzey de bu sonuçlar üzerinde etkilidir. Çalışma sırasında ulaşılan bazı sonuçlar şunlardır:

Müzik kullanımı yazma başarısı üzerinde etkilidir. Çünkü müzikli ve müziksiz çalışmaların her ikisinde de iki yazma çalışmasında başarı ortalamaları arasında belirgin bir fark vardır.

Müzik türü öğrencileri, metnin temasını belirlemede etkilemektedir. Mutlu ya da mutsuz sonla biten yazılar müzikli ya da müziksiz çalışmalarda farklıdır. Müzik türü değiştiğinde de bu oranın değiştiği görülmektedir.

Yaratıcı yazma başarısı cinsiyete göre farklılaşmaktadır. Gerek müzikli gerekse müziksiz çalışmalarda cinsiyete göre farklılaşma görülmüştür.

Yazma çalışmaları başta olmak üzere birçok Türkçe dersi etkinliğinde müzik kullanılmalıdır. Zira bu öğrencileri duyuşsal açıdan geliştirecektir.

Hem Türkçe dersi hem de müzik çok boyutlu alanlardır. Bu çalışmada söz konusu alanlara çok sınırlı bir açıdan yaklaşılabilmiştir. Ancak elde edilen küçük bulgular dahi bu alanın daha çok araştırılması ve incelenmesi gerektiğini göstermektedir.

KAYNAKÇA

- AKKAYA, Nevin (2011). İlköğretim 6. Sınıf Türkçe Dersinde Yaratıcı Yazma Yaklaşımının Türkçe Dersine Yönelik Tutuma Etkisi. *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, (30), 311-319.
- ARICI, Ali Fuat (2009). *Masalın Sesi*. Ankara: Doktorum Yayınları.
- ARICI, Ali Fuat; UNGAN Suat (2012). *Yazılı Anlatım El Kitabı*. Ankara: Pegem Akademi.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 7/4, Fall, 2012

- ARSLAN, Akif (2009). Müzikle Öğretim Yönteminin Türkçe Dersi Anlama (Okuma-Dinleme) Eğitimindeki Etkisi. *EKEV Akademi Dergisi*, 13(39), 277-288.
- AŞILIOĞLU, Bayram (1993). *Ortaokullarda Türkçe Öğretimi*. Ankara: Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı. Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- AYDIN, Betül (2005). *Çocuk ve Ergen Psikolojisi*. İstanbul: Atlas Yayın Dağıtım.
- ÇELİKKOL, Özlem (2007). *Kelime Kazanımında Müziğin Etkisi*. İstanbul: Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Türkçe Öğretmenliği Anabilim Dalı. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- ÇİFTÇİ, Ersan (2010). Popüler Kültür, Popüler Müzik ve Müzik Eğitimi. *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(2), 149-161.
- ÇUHADAR, Hakan (2006). *Müzikal Zekâ*. Denizli: Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirisi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi. 26-28. <http://www.muzikegitimcileri.net/> 22.04.2012 tarihli erişim.
- ERDAL, Barış (2009). Müzik Tercihi ve Kişilik İlişkisi. *Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 35(2), 188-196.
- ERDEM, Cenk (2011). *Ergenin Müzik ile İletişimi*. <http://www.turkpediatriarsivi.com/tr/makale/1245/117/Tam-Metin>. 05.05.2012 tarihli erişim.
- MALTEPE, Saadet (2006). Türkçe Öğretiminde Yazılı Anlatım Uygulamaları İçin Bir Seçenek: Yaratıcı Yazma Yaklaşımı. *Dil Dergisi*, (132), 56-66.
- MEB (2006). *İlköğretim Türkçe Dersi (6, 7, 8. Sınıflar) Öğretim Programı*. Ankara: MEB Yayınları
- SEVER, Sedat (2006). Türkçe Öğretiminin Çözümlemeyen Sorunları. *Varlık Dergisi*, (1189), 8-16.
- TAŞAL, Burcu; VURAL, Feyzan (2011). Şarkı Sözlerinde Şiddet Ögesi: Aksaray İli İlköğretim İkinci Kademe Öğrencileriyle Yapılan Bir Çalışma. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (25), 251-259.
- TEMİZKAN, Mehmet (2010). Türkçe Öğretiminde Yaratıcı Yazma Becerilerinin Geliştirilmesi. *TÜBAR*, (27), 621-642.
- TOPÇUOĞLU, Fulya (2011). *Ana Dili Öğretiminde Beceri Alanları (İlköğretim İkinci Kademe Türkiye ve İngiltere Örneği)*. İstanbul: Kerasus Yayınları.
- ÜSTÜNDAĞ, Tülay (2005). *Yaratıcılığa Yolculuk*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- YAPICI, Mehmet (2004). İlköğretim Dilbilgisi Konularının Çocuğun Bilişsel Düzeyine Uygunluğu. *İlköğretim-Online*, 3(2), 35-41, <http://ilkogretim-online.org.tr> 02.07.2012 tarihli erişim.

EK

YARATICI YAZMA DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

	Çok İyi	İyi	Orta	Kötü	Çok Kötü	Bu Ölçüte Yer Verilmemiş
Verilen metni doğru anlama						
Verilen metinle öğrencinin yazdıkları						

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 7/4, Fall, 2012

arasında mantıksal ilişki bulunması						
Açık ve anlaşılır yazma						
Yazdıklarında hayal gücünü ve duygu dünyasını işe katma						
Metni belirli bir anlamsal örgü içerisinde tamamlama						
Yazılarında şahıs kadrosunu zenginleştirme						
Özgün düşünceler üretme						
Tamamlanacak metnin türüne uygun yazılar yazma						
Yazım kurallarına uyma						
Noktalama kurallarına uyma						
Yaşına uygun uzunlukta metin yazabilme						
Kelime dağarcığını yazdığı metne yansıtabilme						
Belirlenen süre içerisinde yazılarını tamamlayabilme						
Yaratıcı yazma süreçlerini işe koşma						
Okunaklı yazma						
Sayfa düzenine dikkat etme						
Duygu ve düşüncelerini özgürce anlatabilme						
Yazma alanından en iyi şekilde yararlanma						
Akıcı bir dil kullanma						
Dil bilgisi kurallarına dikkat etme						

Çok İyi	= 5 Puan
İyi	= 4 Puan
Orta	= 3 Puan
Kötü	= 2 Puan
Çok Kötü	= 1 Puan
Bu Ölçüte Yer Verilmemiş	= 0 Puan

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 7/4, Fall, 2012